

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ОНП	ОНП Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво ОНП Дизайн ОНП Образотворче мистецтво та реставрація	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Кафедра	Міжкультурної комунікації в креативних індустріях	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво В2 Дизайн В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестри	2

ІНОЗЕМНА МОВА В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Семестр 2 (весняний)

Викладач	Єрмакова Тетяна Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях yermakova.tetiana@ksada.org
Заняття	дистанційна форма навчання відповідно до розкладу (он-лайн у Google Meet або ZOOM)
Семестрові консультації	Відповідно до розкладу
Адреса	к. 301, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 8
Телефон	057 706-28-11 (кафедра МКвКІ)

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти академічної іншомовної комунікативної компетентності, необхідної для ефективного здійснення наукової діяльності, зокрема опрацювання наукових джерел, підготовки та публікації результатів досліджень, а також їх усного представлення у міжнародному науковому середовищі.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати навички використання академічної лексики та граматичних структур у науковому мовленні;
- розвинути вміння аналізувати, інтерпретувати та критично оцінювати іншомовні наукові тексти;

- сформувати навички структурного аналізу наукових і загальноакадемічних текстів;
- удосконалити вміння використовувати лексичні та граматичні засоби для побудови логічно зв'язного академічного висловлювання;
- навчити укладати анотації, резюме та формувати ключові слова відповідно до міжнародних вимог;
- сформувати навички підготовки та подання наукових рукописів до публікації;
- розвинути вміння усної наукової комунікації, зокрема презентації власних досліджень і участі в наукових дискусіях;
- сформувати здатність до використання іншомовної термінології у професійній і дослідницькій діяльності;
- забезпечити розвиток навичок самостійної роботи з науковими джерелами та їх узагальнення;
- сформувати здатність до представлення результатів наукових досліджень у міжнародному академічному середовищі.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 3 Здатність працювати в міжнародному контексті СК 3 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва українською та іноземною мовами, розуміння іношомовних наукових текстів (ОНП «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»). СК 3 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень у сфері дизайну українською та іноземною мовами, розуміння іношомовних наукових текстів (ОНП «Дизайн») СК 9 Здатність управляти науковими проектами та складати пропозиції щодо міжнародного наукового співробітництва в культурній (мистецькій)	ОНП «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» РН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з дизайну, отримання нових знань з здійснення інновацій. РН 3 Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН 7 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми аудіовізуального мистецтва та виробництва державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. РН 8 Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми аудіовізуального мистецтва та виробництва з врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів. РН 9 Складати пропозиції щодо міжнародного наукового співробітництва, а також щодо фінансування наукових досліджень к сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва. РН 11 Організовувати колективну наукову діяльність та керувати дослідницьким колективом. ОНП «Дизайн» РН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері дизайну і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з

сфері (ОНП «Образотворче мистецтво та реставрація»).	дизайну, отримання нових знань з здійснення інновацій. РН 3 Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН 7 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми дизайну державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. РН 8 Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми дизайну з врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів. РН 9 Складати пропозиції щодо міжнародного наукового співробітництва, а також щодо фінансування наукових досліджень к сфері дизайну. РН 11 Організовувати колективну наукову діяльність та керувати дослідницьким колективом. ОНП «Образотворче мистецтво та реставрація» РН 1 Володіти передовими концептуальними та методологічними знаннями у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації та на межі галузей знань та спеціальностей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. РН 3 Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН 7 Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з історії розвитку українського і світового образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва і дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів. РН 8 Вільно презентувати й обговорювати усно і письмово результати досліджень, наукові та прикладні проблеми мистецтвознавства державною та іноземною мовами, відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. РН 9 Проводити науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, застосовувати інноваційні форми, засоби та технології, здійснювати наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу, розробляти і викладати навчальні дисципліни з образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації та дотичних напрямів.
--	---

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

1. Єрмакова Т.С., Петухова О.І. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Іноземна мова в науковій діяльності» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії. Харків: ХДАДМ, 2026. 80 с.

2. Dellar H., Walkley A. Outcomes Upper Intermediate Student's Book B2, 3rd edition. United Kingdom: National Geographic Learning, 2023. 226 p.
3. Dellar H., Walkley A. ROADMAP Student's Book B2+. United Kingdom: Pearson Education Limited, 2020. 176 p.
4. Clare A., Wilson JJ. Speak Out Student's Book B2, 3rd edition. United Kingdom: Pearson, 2022. 179 p.
5. Evans V., Dooley J. New Round-Up 5: English Grammar Practice. Cambridge: Pearson Education Limited, 2011. 208 p.
6. Evans V., Dooley J. New Round-Up 6: English Grammar Practice. Cambridge: Pearson Education Limited, 2011. 208 p.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є визначені та узгоджені із групою години для консультацій (графік семестрових консультацій).

Також можливим є надсилання листів електронною поштою, де: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (*скорочено* – PhD_1semester); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* – doc, docx, *ілюстрації* – jpeg, pdf.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна має обов'язкові передумови для вивчення. Необхідно володіти англійською мовою на рівні B1+ (згідно рівням володіння іноземною мовою, що викладені в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти).

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається важливістю опанувати навичками науковими дослідження англійською.

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу (5 кредитів ECTS, 150 навчальних години, в тому числі 90 годин – аудиторні лекційні (14 години) та практичні (76 годин) заняття та 60 годин – самостійна).

Весняний семестр: 46 годин (8 – лекцій, 38 – практичні заняття) аудиторні та 30 годин на самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Якщо здобувач не може брати участь у синхронних заняттях, він самостійно опрацьовує матеріали теми та виконує завдання, розміщені в Google Classroom. Пропуски занять з поважних причин (хвороба, безпекові та форс-мажорні обставини, участь у заходах Академії, юридичні зобов'язання) враховуються відповідно до правил Академії. **Дедлайни для завдань і тематичного контролю зазначаються в Google Classroom.** Здобувач несе відповідальність за своєчасне ознайомлення із завданнями, вимогами до їх виконання та строками подання. У разі об'єктивних обставин, що перешкоджають своєчасному виконанню роботи, здобувач має повідомити викладача та, за необхідності, відділ аспірантури.

Без складеного на достатньому рівні роботи рубіжного контролю за темами модулю здобувач до складання заліку не допускається.

Late-work policy & deadline: у разі несвоєчасного представлення роботи без поважної причини, підтвердженої документально (наприклад, участь у конференції в іншому місті, хвороба та ін.) загальна кількість балів за таку роботу не буде перевищувати мінімальну. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

**МОДУЛЬ II. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ:
вища освіта PhD / DEVELOPMENT OF ACADEMIC LANGUAGE COMPETENCE:
PhD HIGHER EDUCATION**

Тема 1. Лексична точність і розрізнення складних мовних одиниць в академічному мовленні / Lexical precision and differentiation of complex linguistic units in academic discourse.

Тема 2. Анотація наукового дослідження та формування ключових слів / Abstract of a scientific study and keyword development.

Тема 3. Академічна наукова комунікація та представлення власних наукових досягнень / Academic scientific communication and presentation of one's research achievements.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни в контексті власного наукового дослідження (теми дисертації). Додаткових завдань, крім тих, що стосуються роботи над власним науковим дослідженням, для індивідуальної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є іспит. Для отримання іспиту необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

ВИМОГИ ДО ДОПУСКУ ДО ІСПИТУ

1. Підготовка термінологічного словника за фахом (100 термінів).
2. My scientific interests. Підготовка усної міні-повіді про власне дослідження (3-5 хвилин) (стендова доповідь).
3. Виконання аналітичного огляду літератури з теми дослідження (мінімум 8 джерел), а також презентація зазначеного огляду у вигляді письмової рецензії.

Основні критерії оцінювання:

- 1) Відповідність темі, глибина та повнота її розкриття.
- 2) Зв'язність та логічність висловлювання.
- 3) Мовно-стилістична відповідність та правильність (лексика, вживання граматичних структур тощо).
- 4) Комунікація з аудиторією.

№ з/п	Форма звітності	Критерії	Бали
1	Термінологічний словник за фахом	Точність і коректність термінів – 10 Своєчасність подання та оформлення відповідно до вимог – 10	0–20
2	My scientific interests	Чіткість викладу наукових інтересів – 15 Мовна та стилістична грамотність – 15	0–30
3	Співбесіда за прочитаною літературою	Розуміння змісту літератури – 10 Уміння узагальнювати та робити висновки – 5 Логічність та чіткість відповідей – 5	0–20
4	Резюме до прочитаної літератури	Відсутність граматичних та синтаксичних помилок – 5	0–10

		Логічність та чіткість презентації матеріалу – 5	
5	Іспит		0–20

Разом: 100 балів.

Мінімальний поріг для зарахування – 60 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як аспірантам, так і викладачу. Оскільки заняття відбуваються в онлайн форматі, то у аспіранта має бути увімкнена камера та вимкнено звук. При обговоренні питання вмикається мікрофон. У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з аспірантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Здобувач повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі практичні заняття (дистанційно), передбачені навчальним планом. У випадку оголошення **повітряної тривоги** або необхідності перебування в укритті здобувач має право негайно від'єднатися від онлайн-заняття для забезпечення особистої безпеки.

Курс передбачає **активну участь здобувачів** у синхронних онлайн-заняттях та/або виконання передбачених курсом асинхронних завдань. Під час онлайн-занять здобувачі дотримуються правил академічної та цифрової етики й беруть участь у навчальній діяльності відповідно до завдань викладача.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Аспіранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, аспірант втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку – аспірант отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

РОЗКЛАД КУРСУ

Тема	Вид заняття	Зміст	Рубіжний контроль
Тема 1. Лексична точність і розрізнення складних мовних одиниць в академічному мовленні / Lexical precision and	Лекція / практичне заняття	Полісемія та функціональна багатозначність слів в академічному мовленні / Polysemy and functional multiplicity of words in academic discourse. Лексичні труднощі академічної мови: омонімія, «false friends» та словотвірні	Аналіз полісемії в академічних текстах. Вправи на розрізнення омонімів і «false friends». Робота зі словотвірними моделями

differentiation of complex linguistic units in academic discourse.		форми / Lexical challenges in academic language: homonymy, false friends, and word formation.	(префікси, суфікси, деривація). Робота за методичними рекомендаціями
Тема 2. Анотація наукового дослідження та формування ключових слів / Abstract of a scientific study and keyword development.	Лекція / практичні заняття	Подання рукопису / Submission of the manuscript. Технології створення анотації / Annotation development technologies.	Аналіз структури анотацій у статтях WoS/Scopus. Виділення обов'язкових елементів (мета, методи, результати, висновки). Написання власної анотації до дослідження (150–250 слів). Формування списку ключових слів із використанням міжнародних тезаурусів. Використання технологій створення анотацій (шаблони, мовні кліше). Робота за методичними рекомендаціями
Тема 3. Академічна наукова комунікація та представлення власних наукових досягнень / Academic scientific communication and presentation of one's research achievements.	практичні заняття	Функціональні мовні кліше для академічної комунікації / Functional phrases for academic communication. Читання та критичний аналіз наукових текстів / Reading and critical analysis of academic texts. Презентація фахової термінології та аналіз наукової літератури / Presentation of professional terminology and analysis of scientific literature. Презентація та обговорення наукових інтересів / Presentation and discussion of research interests.	<i>Опрацювання функціональних мовних кліше для академічної комунікації.</i> Робота за методичними рекомендаціями
	практичні заняття	Круглий стіл наукових інтересів	Презентація наукових

	практичні заняття	Презентація аналітичного огляду літератури	інтересів Презентація аналітичного огляду літератури
	практичні заняття	Презентація термінологічного словника	Презентація термінологічного словника
	Іспит		Складання екзаменаційної роботи.

Критерії оцінювання

Бали	Критерії оцінювання
А 90-100	Високий рівень розуміння та застосування принципів наукової комунікації (завдання і співбесіда виконані на рівні 90–100%). Аспірант у повному обсязі опанував матеріал курсу, вільно застосовує терміни та поняття, демонструє безпомилкове використання англійської мови, здатність аргументувати й презентувати проєкт. Презентація переконлива, добре структурована, відповідає культурним контекстам. Уміння глибоко аналізувати і креативно презентувати власні дизайнерські рішення.
В 82-89	Аспірант добре опанував матеріал, вміє застосовувати основні поняття, демонструє середній–високий рівень англійської мови (незначні помилки не впливають на розуміння). Достатній рівень застосування міжкультурних знань (завдання і співбесіда виконані на рівні 80–89%). Презентація логічна, аргументація в цілому переконлива, але деякі аспекти подані поверхово.
С 75-81	Аспірант засвоїв матеріал на задовільному рівні, володіє термінологією, але демонструє значні мовні помилки. Розуміння принципів наукової комунікації поверхове (завдання і співбесіда виконані на рівні 70–79%). Аргументація рішень недостатньо обґрунтована, презентація малопереконлива, спостерігається низький рівень креативності та недоліки в культурній адаптації.
Д 64-74	Аспірант опанував матеріал частково. Англійська мова на низькому рівні, із численними помилками. Розуміння принципів наукової комунікації фрагментарне (завдання і співбесіда виконані на рівні 65–74%). Презентація слабо структурована, аргументація непереконлива, дизайнерське рішення поверхове і не враховує культурних особливостей.
Е 60-63	Аспірант засвоїв матеріал на мінімально допустимому рівні. Англійська мова дуже обмежена, численні помилки ускладнюють комунікацію. Розуміння принципів наукової комунікації мінімальне (завдання і співбесіда виконані на рівні 60–63%). Презентація формальна, відсутня аргументація, культурні відмінності не враховані.
FX 35-59	Аспірант не опанував значну частину матеріалу. Англійська мова на дуже низькому рівні, комунікація практично неможлива. Принципи наукової комунікації не засвоєні. Презентація відсутня або виконана з грубими помилками. Може бути допущений до повторного складання.
F 0-34	Аспірант не виконав основних вимог курсу. Відсутнє розуміння тем, немає презентації або вона не відповідає мінімальним критеріям. Потрібне повторне вивчення дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються методи, орієнтовані на формування академічної мовної компетентності аспірантів та розвиток навичок наукової комунікації іноземною мовою: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, проблемно-пошуковий метод, метод критичного читання та дискурсивного аналізу; комунікативний метод, дослідницький метод, метод поточного, тематичного та підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Архів медійних ресурсів із додатковими лексико-граматичними вправами. URL: <http://www.onestopenglish.com>
2. Архів онлайн літератури англійською мовою. URL: <http://www.online-literature.com>
3. Архів тематичних відео ресурсів. URL: <https://www.englishcentral.com/>
4. Єрмакова Т.С. Таксономія Блума як інструмент організації професійно орієнтованого навчання англійської мови. Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates: Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Internet Conference, August 6-7, 2026, Dnipro, Ukraine. С. 116-117.
5. Жук Л.Я., Ємельянова Є.С., Ільєнко О.Л. Academic and Professional Communication. Х.: Міськдрук, 2011. 268 с.
6. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. д. пед. н. проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
7. Корнейко Ю.М., Єрмакова Т.С. Використання хмарного сервісу Google Classroom у навчанні іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 28. С. 62-65. doi: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/28.11>
8. Петухова О.І, Усик Л.М., Чорна В.Л. Формування професійної компетентності студентів у процесі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням. Український педагогічний журнал. Інститут педагогіки НАПН України №2, 2021. 156 с.
9. Online video, audio resources and Active book. URL: pearsonenglish.com
10. TED Talks (автентичні відеоматеріали для розвитку listening & speaking skills)